

□ У појединим деловима Србије ове године уопште неће бити жетве кукуруза, јер клип није успео да се формира пре почетка суше; ситуација са сојом је још гора, а сунцокрет ће успети само тамо где употребљена добра технологија; сточарска производња претрпела је велики удар због свинске куге, а све ово резултираће још већим увозом неквалитетне хране, која је пред истеком у ЕУ, описује професор Милорад Шеварлић.

Суша, свинска куга и бројни други проблеми погодили су српску пољопривреду овог лета.

Агроекономиста и професор Пољопривредног факултета Миладин Шеварлић каже да ће ратарску производњу погодити низак пирнос кукуруза.

"Колеге ми јављају да од Кикинде до мађарске границе неће бити уопште жетве кукуруза. А и питање је да ли ће моћи и за силажу нешто да се искористи у току овог сушног периода, са овако високим температурама. У Мачви такође кажу да постоје подручја где практично није формиран клип", рекао је он.

Кад се ради о соји, ту је ситуација још гора, додао је.

"Сунцокрет се још држи, јер је најотпорнији на сушу - али само тамо где се добро ђубрило и улагало у производњу. Додатни проблем су најезде птица које једу сунцокрет иако још није сазрео за жетву, тако да је питање шта ће од жетве остати", додао је.

Директна и индиректна штета сточара

Кад се ради о сточарској производњи, сматра да је реакција надлежних ветеринарских служби закаснила.

"Посебан проблем ће бити како надокнадити директну и индиректну штету. Директна је еутаназија грла, а индиректна је немогућност наставка производње свиња, а треба набавити и приплодне крмаче, нерастове, прасад за тов. А индиректна штета је причињена и газдинствима код којих није евидентирана свињска куга; они не смеју да продају своје свиње сада, па ће прасад, из категорије која је најскупља за продају, прерасти у товне свиње по далеко нижим ценама. Притом они вероватно нису планирали ни набавили сточну храну за наставак това", описао је.

Кад се ради о болести оваца, која је евидентирана на административној линији између Косова и Метохије и централне Србије, питање је локализовано, према његовим информацијама.

Нови увоз некавалитетног меса из ЕУ, Бразила, Аргентине?

Суша је прошле године, подсећа, била много већа него ове године, али прошле године нисмо имали спојено толико дана са високим температурама.

"Овде практично лист гори, биљка не може да дише. Чак и ко има наводњавање, питање је какви су ефекти таквог наводњавања по овако великој врућини. И питање је шта ће бити на крају од свега тога, али овај народ ће преживети. Ипак мислим да би држава коначно морала да посвети много више пажње пољопривреди и селу, јер ако уништимо пољопривреду и село, уништили смо и овај остатак од Србије", истакао је он.

Поставља се питање - да ли ћемо морати да увозимо прасад за тов.

"Вероватно да, и увозићемо вероватно некавалитетно замрзнуто месо из земаља Европске уније, Бразила, Аргентине, или не знам одакле. Ако пољопривредници немају додатни извор прихода ван сопственог газдинства, онда ће за њих бити врло тешка ситуација, поготово уколико се ради о газдинствима која су била специјализована за свинарство", додао је.

Уместо да организије предизборне кампање по шаторима и тако привлачи "гласове сељана", средства би требало усмерити у помоћ пољопривредницима, сматра он.

"Држава и увознички лоби нашли свој интерес, не питају како ће наредне генерације остати у селу"

Упитан да ли ће млеко, млечни производи, хлеб, пекарски производи бити скупљи од јесени, Шеварлић каже да тренутне цене хране нису узроковане сировинама из пољопривреде.

"Цене сировина су практично исте као што су биле пре 10 година, а у међувремену су сви репроматеријали и средства рада драстично поскупели. Проблем је у енормној маржи трговачких ланаца, којима држава не може да стане на крај и не може да им максимизира маржу. И проблем је у увозничком лобију који увози некавалитетну храну, а то је у интересу државе. Држава, увознички лоби и трговачки ланци имају заједнички интерес, јер ако цене расту, онда расте држави и порез, ПДВ на продају тих производа, па тако се хвали повећањем прилива у буџет", описао је он.

Са таквим интересом, државу мање занима да ли ће наредна генерација имати чиме да се бави у селима у Србији.

Шта (је требало) да држава уради?

Сматра да је држава увелико требало да реагује.

"Требало је спровести комасацију, пре свега на подручју централне Србије, јер у Војводини је то спроведено. На подручју централне Србије просечна величина парцеле је око 40 ари. Ту ниједан Јохн Деере трактор не може да уђе да се окрене. Друго, пољски путеви: већином пољских путева на подручју централне Србије не може да прође више ни Фергусон, јер су зарасли, док се у Војводини пољски путеви одржавају. У Војводини постоји подстицај за бушење бунара, а у централној Србији не постоји, тако да имамо практично у једној држави две аграрне политике", навео је он.

Шеварлић је већ подсетио да имамо енормни увоз млека у праху и замрзнутог меса, али да су то, тврди, некавалитетни производи у односу на оне производе који се добијају од сировина из Србије.

"Оно што наши увозници увозе, то је већ по истеку рока од шест месеци и неупотребљиво за исхрану људи у Европској унији. Они нама продају оно што је њихов шкарт, а увозници и држава су нашли свој интерес", казао је.

Предлози за смањење губитака

Сматра да ће са оваквом ситуацијом на јесен поново бити протеста пољопривредника.

"Ово је година у којој имамо још један негативан однос државе према пољопривредницима - то је да су подстицаји по хектару смањени са 35.000 динара на 18.000 динара. И од тих 18.000 динара треба одбити барем 10, а понегде и 20 одсто,

зависи од врсте набавке репроматеријала. Ја бих предложио, пре свега, да свим пољопривредницима ове године ребалансом буџета обезбеде још недостајућих 17.000 динара, као што је било прошле године, без икаквог доказивања рачуна. Навео сам само драстичне примере на којима неће бити никаквог приноса, као што је случај у деловима Баната или у другим деловима на подручју централне Србије, где кукуруз није успео да формира клип пре ове суше", закључио је он.

Церски марш

Професор Шеварлић је позвао грађане Србије да се придруже 16. августа Маршу сећања, које организије Удружење "Церски марш", од Шапца до Текериша, у знак сећања на 112. годишњице победе у Церској бици. Друштво српских домаћина организује час историје посвећен војводи Вуку, легенди из Балканских и Првог светског рата, рекао је он.

(Н1)